

Прокуратура України

РАДА ПРОКУРОРІВ УКРАЇНИ

вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011 факс: (044) 280-26-03

e-mail: rada.prok@gp.gov.ua, web: www.rpu.gp.gov.ua

В. М. 2024 № 05/13 - 451ВНХ-24

На № _____ від _____

Верховна Рада України

вул. Михайла Грушевського, 5
м. Київ, 01601

У порядку реалізації основних завдань і мети прокурорського самоврядування Радою прокурорів України в межах компетенції опрацьовано проєкт Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік».

Зокрема, стаття 46 проєкту Закону України «Про Державний бюджет на 2025 рік», надана до другого читання, містить новели які передбачають, що у 2025 році на період дії воєнного стану в Україні пенсії, призначені (перераховані) відповідно до Закону України «Про прокуратуру» (з урахуванням доплат до пенсії, встановлених законодавством), розмір яких перевищує частину пенсії, забезпеченої страховими внесками до солідарної системи і визначеної відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», та які є більшими від 4 середніх розмірів пенсії за віком, призначеної відповідно до зазначеного Закону, яка визначена на 1 жовтня року, що передує року виплати пенсії, виплачуються із застосуванням до суми перевищення коефіцієнтів у розмірах і порядку, визначених Кабінетом Міністрів України.

Отже, триває негативна, з огляду на правову науку, практика призупинення законом про Державний бюджет України та актами Кабінету Міністрів України дії чинних актів законодавства, зміни передбаченого ними правового регулювання відносин, що суперечить правовій позиції Конституційного Суду України, сформульованій у його численних рішеннях.

Зокрема, Конституційний Суд України у своєму рішенні від 09.07.2007 № 6-рп/2007 (визнання окремих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» такими, що не відповідають Конституції України) встановив, що зі змісту положень Конституції України та Бюджетного кодексу України вбачається, що закон про Державний бюджет України як правовий акт має особливий предмет регулювання, відмінний від інших законів України – він стосується виключно встановлення доходів та видатків держави на загальносуспільні потреби, тому цим законом не можуть вноситися зміни, зупинятися дія чинних законів України, а також встановлюватися інше (додаткове) правове регулювання відносин, що є предметом інших законів України.

Офіс Генерального
прокурора
13.11.2024
№05/13-451ВНХ-24

Аналогічна правова позиція міститься у рішеннях Конституційного Суду України від 22.05.2008 № 10-рп/2008 та від 30.11.2010 № 22-рп/2010.

Так, у рішенні від 22.05.2008 № 10-рп/2008 Конституційний Суд України визначив, що «законом про Держбюджет не можна вносити зміни до інших законів, зупиняти їх дію чи скасовувати їх, оскільки з об'єктивних причин це створює протиріччя у законодавстві, і як наслідок – скасування та обмеження прав і свобод людини і громадянина. У разі необхідності зупинення дії законів, внесення до них змін і доповнень, визнання їх нечинними мають використовуватися окремі закони».

Звертаємо увагу, що саме Законом України «Про прокуратуру» врегульовано порядок заробітної плати та пенсійного забезпечення прокурорів.

Окремо слід зазначити, що закони мають вищу юридичну силу, ніж акти Кабінету Міністрів України, які приймаються на основі законів, за своєю природою є підзаконними актами, якими, зокрема в описаній вище ситуації, пропонується встановити обмеження визначених законами України соціальних гарантій.

Ураховуючи викладене, прокурорська спільнота вважає, що ухвалення подібного роду законодавчого регулювання щодо зупинення дії приписів низки законів з великою вірогідністю сприятиме формуванню масової судової практики щодо скасування обмежень на належне пенсійне та соціальне забезпечення певної категорії громадян, що матиме негативні наслідки для правової та фінансової системи держави.

Незважаючи на те, що сучасні реалії в Україні зумовлюють публічний (суспільний) інтерес до раціонального та справедливого використання бюджетних ресурсів, Рада прокурорів України переконана в необхідності забезпечення неухильного дотримання основ правової держави щодо формування нормативного регулювання суспільних відносин та правової визначеності.

Голова Ради прокурорів України

Анатолій ЄЖОВ